

Krigsfangene

Det sner litt,
urolige skyer seiler deroppe
i det nattemørke himmelrommet.
Det er fred i naturen.
Den sover sin lange vintersøvn,
og venter og lengter mot sol og vår.
Vi venter på våren,
og lengter mot fred,
fred på jorden.

Står nett no og ser et mennesketog gå forbi,
ikke taktfaste, seiersbevisste soldater,
nei, et trøsteløst tog av krigsfanger.
I det nattgråe lys
så de ut som underjordiske
i sine kofteklær
og med interesseløs gang.
De er kanskje på vei til sitt nattherberge,
der skal de legge seg ned
og lengte
etter sin heim
og sine kjære
i sitt fedreland.
Vi lengter etter fred,
må ikke disse gjøre det?

Den slaveskare av fanger,
av alle nasjoner
i alle land
krigens offerlam.
De som ikke blei knust i forreste linjer,
nei, langsomt pint og ofret
på dette meningslause alter
for erobringstestens demon.

I store flokker,
uensartet i lærdom og levevis
knuges de sammen til en eneste masse,
utstyrt med lite klær,
lite og dårlig framstillet mat,

med usunn luft
og uinteresserte fangevoktere
og ditto arbeid.
Alt dette tærer på motet.
Og håpet det minker når årene går
og livskraften drepes
av tommelskruens langsomme trykk.
Å, dette sug etter mat og frihet
får dem ofte til å glemme den vokter
som krigen gav mulighet
til å mette sin slumrende mordlyst.

En som i fredens dager
fikk fengslets jern
om sin morderhånd,
men krigen gir han hederstegnet.
Så er det slutt.
Etter tidelangt slit i savn og tærende lengt,
ligger han der,
til skrekk for de andre slaver
som andre dager
fryser i hjel,
og sammen blir slept
til ei kistelaus grav i fremmed jord.

Eg fulgte ved et skjebnens lune
et slikt tog et stykke på vei.
Glemmer aldri den gravferd,
uten klokkeklang
og uten sorg
av de rette sørgende.
Glemmer aldri den skittengrøe foten
som stakk fram fra kofta og treskråpene
og papirsekkene.
Tenk det skulle skjule deres siste ferd,
det siste stykke vei her på jord.
Eg fulgte kun så langt eg hadde tenkt meg.

I tankene kan vi følge videre med,
og synge en sang
ved deres felles grav.

Du rette sørgende,

er du en søster eller bror,
far eller mor.
Kanskje hans lille datter,
kanskje hans kjære viv.
Lytt og nynn med,
alle dere
som ikke fikk stå ved deres kjære grav,
og synge deres sorger ut.
Lytt over hav og øde vidder.
Lytt du sørgende sjel.
Der synges ved din kjæres grav,
her under heiens skygge.

Fra diktsamlinga *Heimbygda mi* av Ole Solvang

Utgitt av Sørreisa historielag i 2016